

Jälle peol

Nädalavahetusel kutsus mind üks sõber **Jazzkaare** kontserdile. Täna ja ütlesin, et pole aega, lähen muhulaste peole. „Jälle pidu? Kas te pidutsete igal nädalal?” imestas sõber. Vastasin sõbrale, et muhulased ongi sellised, kes teevad kõike täiel rinnal. Kui tööd teevad, siis nii, et töö kiidab tegijat, ja kui pidu peavad, siis sedagi rõõmsalt ja hoogsalt, ja kui nukrutsevad, siis on nukruski kõikehaarav. Seda olen kogenud, muide, vanu muhu armastuslaule kuulates.

Seekord olid siis peolised Tallinna muhulaste seltsi rüpest võrsunud folklooriansambel **Munuksed** ja nende austajad. Ansambel tekkis 20 aastat tagasi, esialgu **Aime Bahovski** juhtimisel. Kuna Aime elas tookord Tallinnast veidi eemal ja oli oma leivatööga kultuurivallas nii hõivatud, siis jätkas tema tööd ansambli liige **Maret Lehto**, kes oma leebe visaduse ja asjatundliku süvenemisega on viinud ansambli arvestatavale tasemele nii meil kui mujal. Juba 1992. aastast alates kutsutakse neid pidevalt esinema rahvusvahelisele folkloorifestivalile **Baltica**. Muhulaste rahvaloomingut on tutvustatud Ungaris, Ukrainas, Leedus, Soomes, Muhu- ja Saaremaast ning Eestimaast rääkimata. Ja 2007. aastal said nad president **Toomas-Hendrik Ilveselt** pärimuskultuuri auhinna.

Nüüd siis peost endast. Pidul algas Munukste omaloomingulise tervituslauluga külalistele. Esinemist juhtis ansambli juht Maret Lehto ansambli endiste ja praeguste liikmete elaval osavõtul. Kava oli üles ehitatud ajalisel printsibiil, st esimesena lauldi esimesel peol ettekantud avalaul „Isamaa hiilgava pinnalla” ja sealt edasi ajateljel edasi

liikudes kuni tänase repertuaarini. Nii said sõbrad ja austajad korraliku ülevaate kahekümne aasta jooksul õpitust. Iga esitatud pala saatsid vaimukad kommentaarid ja osavõtjate emotsionaalsed meenutused esinemispaikadest ja seikadest, mis juhtunud meil või piiride taga. Elava vastuvõtu osaliseks sai „Laupa õhta, kui veel valge”, mida külalised hoogsalt kaasa laulsid. Ansambli koosseisus seekord ka riigikogulane **Maret Maripuu**, kes muhulaste seltsi tegevusest pole kunagi eemaldunud. Isegi muhu meestelaul oli esindatud, mille esitasid **Reiu Tüür** ja Maret Lehto poeg **Priit Lehto**. Tuletati meelde ka Muhu tuntud külalaulikut **Kõue Liinat**, kellelt ülestähendatud tantsulaul „Meie kojome kangast” ette kanti. Munukste auks ja kiituseks peab ütleva, et nad on suurepäraselt osanud ja suutnud järelekasvu eest hoolitseda. Mäletan hästi paarikümne aasta tagust aega, kui **Malle Kreen** võttis pidudest osa oma ema ja tütreaga. Tütrest on saanud ansambli aktiivne liige ja seekord laulis **Maarja Kaasik** koos oma tütre **Kadri-Kirkega** toreda laulu „Kiigu, kiigu Kitseliisu”. Maret Lehto aga laulis muhu rahvalaulu motiive kasutades omaloomingulise hällilaulu oma kõige noorem lapselast süles hoides.

Neiuks ja noormeheks sirgunuid oli mitmeid, kes nüüd kaasa löövad ansambli esinemistes. Kõigil on meeles veel väike ümmargune poisipõnn, kes muhulaste pidudel istus õhtu läbi pillimeeste kõrval ja püüdis ennastunustavalt järgi teha pillimeeste liigutusi. Nüüdseks on pisipõnnist sirgunud tore pillimees **Martin Trudnikov** (Simisti **Jõepaali Ilmi** lapselaps).

Erilise hoo sai pidu sisse siis, kui

muhulastega liitusid ukrainlased. Tallinna ukrainlaste folklooriansambel **Zhurba** ja Munuksed sõbrustavad juba ammu ja koos võetakse osa ka Eesti Vähemusrahvuste Ühenduse festivalist **Lyra**. Ukrainlased on oma rahvaloomingut Muhuski menukalt tutvustamas käinud. Ukrainlaste kaunid rahvarõivad sulandusid nii kenasti Muhu värvirõõmsate rahvarietega. Lauldi koos ja eraldi nii ukraina kui ka eesti keeles.

Tervitusi oli mitmelt poolt. Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu aseesimees **Igor Tõnurist** andis ansambli üle tänukirja suure panuse eest muhulaste vaimse kultuuripärandi hoidmisel ja arendamisel. Tõnurist märkis, et Tallinnas on tekkinud mitmeid folklooriansambleid, vaid kaks (Munuksed ja setode **Sõsarad**) on jäänud oma kodukandi rahvaloomingu juurde. Tartu muuseumitöötaja **Karita Vard** andis edasi omalt poolt tänu ja imetluse. On ju Karitagi muhulane mis muhulane (**Leida** ja **August Voka** tütar Liivalt). Muhulaste seltsi kultuuriklubi esindus tervitas juubilare omapoolse külalauluga, kus lühidalt kokku võetud ansambli arengulugu, mille viimases salmis öeldakse:

*Nüüd nad juba suured staarid,
valmis saanud mitmed plaadid.
Muhumaa teid ootab ikka!
Laulud kõlgu, teed pikka!*

Kodumuhulaste poolt õnnitles ja tänas Munukseid Muhu valla kultuuripealik **Arvo Vaga** ning kutsus ansambli peatselt jälle Muhumaale esinema, seekord jaanipäeva aegs.

Ainu Kään

Foto: Urmas Kaasik

Kunksmoori kiri Talina

Tere

Ma ole teite lehte lugen nii kaua kut sie ilmun oo. Mõnda juttu loe korra ja mõnda ühna mitu korda. Nüüd oo moole silma akan, et irmus palju kirjutatse ielarve kärpimisest ja kokkuoju poliidigast. Kokku oedasse igalt poolt, kust aga vähegid suab ja sialt kua, kust ep sua mo arust mette. Vuata, aiguse rahadega oo nõnna, et ju siis suured saksad arvavad, et kui inimene oo juba aigeks jään, siis ta oo oetel seliti ja nii aige, et süia ep tahagid, ja kui põle süia taris, siis põle raha kua taris. Ja viel roabitse raha äe põellumiestelt ja õpetajadelt, pinsunääridel ja ritsimiestelt ja tiede korrasoiu pialt – tule taevas appi. Kut ülele meite piaminister. Kohjapialsed tied oo nägunii nõnna sandid, et pisema massinaga jäeb mao piale pidama ja neidsammusid „maasturid“ ep jõva moamies omale istumise alla osta.

Suured targad miehed, lipsud ies ja pinsکید selgas, muudkut riakivad tilleviisuri sihes, et raske aeg ja majandusriis ja et kõik piavad solidaarselt aitama raskest aast üle suaja. Aa mo arust oo nendel üks „püha lehm“ jään uopis kahe silma vaele ja lüpsmata kua. Sie oo parteide rahastamine riigi ielarvest.

Varsti oo jälle valimised ja siis akkab piale sie eputamine. Ühe näolapp uulitsa pial oo suurem kut teese oma, ühe lubadused oo suuremad kut teese omad. Ja siis viel see pasase pesu pesimine ja üksteese sopaga üle kallamine lehtes ja raadius ja tilleviisuris. Ütle ma mis tõsi oo: kui inimine oo nii edev, et tahab iga päe oma nägu tilleviisuris ja lehtes ja posti otsas nähe, siis tehku seda oma raha iest või otsigu omale ponsurid. Meite, sie oo maksumaksjate raha jäegu ikka meite tarbilitse asjade aamise jaoks.

Olge siis ikka munuksed.

Kunksmoor

Teade!

Seoses muhu murdevõistlusele laekunud juttude raamatukaante vahele sätitamisega kutsume muhulasi üles Muhumaa ja muhulastega seotud illustratsioonide laekest selle tarvis teele saatma. Oma joonistusi võite tuua maikuu jooksul Muhu Muuesumi või Muhu Noortekeskusesse. Lisainfo Kadri Tüürilt (5340 4369) või Arnek Grubnikult (51 72357).

Algklasside maastikumäng

Lihavõtete-eelsel neljapäeval toimus Muhu Põhikooli algklassidel maastikumäng. Esiimesena tuli lahendada kooli saalis ristsõna. Seejärel läksid klassid lahku. Kiriku juures tuli igal klassil laulda mõnda kevadist laulu. Muhu naba juures tuli otsida väikseid mune. Kooli juurde tagasi jõudnutel tuli Muhu spordihalli juures läbida takistusterada. Seal tuli kätest kinni hoides minna läbi raskete kohtade, kuid kui keegi kätest lahti lasi, tuli sellega uuesti otsast peale hakata. Lõpetuseks tuli kooli pargis valmistada lillekompositsioon. Kõige rohkem meeldis lastele siiski munade otsimine.

Edward Erelt

Ahhoi!!! ALANUD ON REGISTREERIMINE TÖOMALEVASSE!!!

MUHU NOORTE TÖÖSUVI 2009!

Malev töötab neljas vahetuses:

* I vahetus - 08.06.09-12.06.09

* II vahetus - 15.06.09-19.06.09

* III vahetus - 03.08.09-08.08.09

* IV vahetus - 10.08.09-15.08.09

* Malevasse võetakse Muhu valla noori alates 13. eluaastast * töötame Muhu valla heakorratöödel, Hellamaa külakeskuses, noortekeskuses ja mujal

* malevasse saad eelregistreerida 13.04.09-16.05.09 keskuse e-maili aadressil noortekeskus@muhu.ee või telefonil 5172357 (Arnek).

* sellesuvine laager on ööbimiseta!

* laagrisuve lõpetamine toimub augusti lõpus Hellamaa külakeskuses (ööbimisega)

* laagri osalustasu on 100 krooni

* malevasse tulemiseks vajad perearsti tõendit!

* eelregistreerunutega sõlmitakse noortekeskuses töölepingud 01.06.09 - 06.06.09

* lisainformatsiooni saad noorsootöötajalt!

NB! Pea kinni tähtaegadest! Malevasse saab sel aastal 20 noort ja mida kiiremini end registreerid, seda parem!

Sõpruskool külas

1982. aastast on Muhu Põhikoolil koostööprojektid Läti Vabariigi (sel ajal küll Läti NSV) Talsi rajooni Lauciene Põhikooliga. Tänavuse projekti kohaselt tutvusid läti koolinoored ja õpetajad Eestis kehtiva õppekavaga, külastasid ainetunde, osalesid ringide töös ja tutvusid põgusalt Saare- ja Muhumaa huvitavate paikadega. Kolm sisutihedat päeva möödusid väga kiiresti ja palju küsimusi jäi veel vastusteta.

Alati on tore jälgida, kuidas õpilased ladusalt suhtlevad erinevatest rahvustest eakaaslastega, kas siis selle projekti raames või juba eelmistel aastatel Comeniuse projektis prantslaste, itaallaste, inglase ja Globe projektis norralaste ja soomlastega. Noored leiavad kiiresti ühiseid teemasid ja teiste rahvaste kultuur ja traditsioonid on alati huvi pakkunud.

Matemaatika (õp. Tiina Saar), kunstiopetuse (õp. Anu Kabur), laulmise (õp. Leena Peegel) tunnind andsid nii esinemisvõimalusi kui ka teadmiste võrdlust. Käsitööringis oli vaja omandada Meeli Oidekivi juhendamisel algtoed muhu tikandist ja Hellamaa külakeskuses õpetas Tiina Jõgi pärlitest sobiva ehte valmistamist ja küpsetati kook, mis pälvis külaliste kiidusõnu. Kelly Jõgi küpsetas lahkumis-

Meeli Oidekivi õpetab lätlastele muhu tikandit.

hommikul veel kaks kooki külalistele kaasa.

Palju tänusõnu tahan öelda nendele peredele (Liisa Uutsalu, Mariliis Hopp ja Agnes Äkke kodustele), kus olid majutatud meie külalised ja neid südamliselt vastu võeti, meie õpetajatele ja ringide juhendajatele sobiva teema leidmiseks ühistundides, Koguva Muuseumi direktriks Kadri Tüürile ja OÜ Muhu Jaanalind perenaisele Helena Erikule huvitavate tutvustuste ja esitluste eest. Muhumaale tegid bussiringi

külalistega õpetajad Ulvi Kipper ja Anne Keerd ning Saaremaad tutvustasid õpetajad Urmo Saks ja Inga Paaskivi.

„Ja kui maitsvad söögid on teie kooli sööklas!“ ei oldud kitsid tunnustuste jagamisel. Suur tänu kokatäididele. Palju tänu kõigile, kes külaliste päevad Muhus meelde jäävaks muutsid.

Ärasõiduhommikul jäi kõlama sõnum: ”Kohtumiseni Laucienes!”

Senta Room

Muhu Põhikooli direktor

Kooliüritused aprillis

Esimesel aprillikuu päeval – naljapäeval – toimus juba traditsiooniks saanud stiilipäev. Seekord teemat ette ei antud ning kõik said ise endale naljaka teema ning kostüümi välja mõelda. Eriti hea meelega võtsid osa algklasside

lapsed.

3. aprillil leidis aset järjekordne vahetunnidisko algklassidele, mis on väikestele alati väga meeldinud. Ka seekord polnud erand.

7.-9. aprillil oli meie koolis ainet nädal. Teisipäeval võisteldi reaali-

ainetes: matemaatikas ja keemias. Igal klassil tuli lahendada matemaatiline doomino ning pähe õppida võimalikult palju pii komakohti, keemiaülesandeks oli viktoriin. Kolmapäeval toimus võõrkeelte võistlus (inglise, vene, saksa), kus iga klass pidi valmistama seinalehe ühest seda võõrkeelt rääkivast maast. Neljapäeval oli kunstipäev, kus kõik said joonistada kanu seoses lihavõttepühadega.

14.-17. aprillil olid Muhus külalised Lauciene sõpruskoolist. Viis 9. klassi tüdrukut ööbisid õpilaste peredes ning külastasid koolitunde, samuti korraldati neile ekskursioon mööda Saare- ja Muhumaa. Läti tüdrukutele meeldis Muhumaa väga.

Esseivastest üritustest tuleks ära mainida II Lembitu retk, mis toimub 24. aprillil.

Liina Tarvis

Muhu jaanalinnufarm

Sel sügisel täitub juba kümme aastat sellest päevast, kui esimesed jaanalinnud Muhusse, Nautsesse jõudsid. Tagasi vaadates võib öelda, et see polnud sugugi kerge aeg, kuid tahtmine ja huvi nende lindude vastu oli tohutult suur. Igaüks meist teab, kui raske on teha elus muutusi, kannapöördeid ning eriti vanuses, mis läheneb juubelile. Samas oli see aga võimalus panna end proovile, võtta vastu väljakutse hakata palgatöolisest ettevõtjaks, linnainimesest talunikuks.

Esialgu oli õppimist palju ja kirjandus oli ka vaid võõrkeelne. Keskendusime lihatootmisele, kuid kuna sel ajal ei olnud Eestist võimalik osta mingeid sellealaseid teenuseid, pidime muretsema inkubaatorid ja tegelema ka tibudega, lõppkokkuvõttes pidime hakkama saama kõigea algusest lõpuni. Esimesed aastad kulusid selleks, et kõik vajalikud hooned ja jalutusväljakud ehitada. Turismi peale ei mõelnud me sugugi, kuid meie soodne asukoht peamagistraali lähedal tõi meile uudistajaid juba esimesel sügisel ning ka järgnevatel aastatel. Püüdsime leppida olukorraga, et las nad siis vaatavad pealegi. Aga võta näpust! Inimesed tahtsid ikka teada ja küsida nende naljakate lindude kohta igasuguseid küsimusi ning seepärast hakkasime neljandal aastal turismi võtma juba tõsisemalt. Taheti ka teada, millised näevad välja teised lennuvõimetud linnud. Siis muretseme ka emud ja nandud juurde, sest Tallinna Loomaaias lennuvõimetuid linde pole.

Kui saaks kaasuarid ja kiivid ka, oleks kollektsoon täielik. Need aga on looduskaitses all.

Kängurud küll lennuvõimetute

lindude kollektsooni hästi ei sobi ja ega me neid esialgu eksponeerida ei kavatsenudki. Nad olid mulle sünnipäevauüllatuseks, lemmikloomaks. Minu kaisuloom on olnud känguruemand.

Linnugripi aasta sundis meid mõtlema olukorrale, mis võib juhtuda siis, kui Orissaare lahes pesitsevate lindude seast leitakse mõni isend, kes kannab seda viirust. Kuna meie talu jääb Väina tammist kriitilise kolme km raadiusesse, peaksime hukkama kõik linnud. Riski maandamiseks muretseme endale lihavede - Shoti mägiveised ja Galloweid ning lastelastele ponid, et elu ikka edasi läheks.

Muhu Turismi Assotsiatsiooni liikmeks astusime tema asutamise aastal ning oleme püüdnud anda endast parima Muhu saare kultuuri ja traditsioonide tutvustamisel oma külalistajatele ning sõpradele üle kogu maailma. Jaanalindude ja turismiga tegelemine on meid

kokku viinud paljude huvitavate inimestega ja toonud juurde uusi häid sõpru.

Oleme õnnelikud, et tegime need suured muutused varakult läbi ning oleme veendunud, et maainimeste töö ei lõpe kunagi. Kui aga on tööd, on ka leiba, kuid selleks, et ka leiva peal midagi oleks, peab pidevalt õppima ja püüdlema paremuse poole.

Oleme ka veendunud, et koostöö turismiettevõtjate vahel on vajalik nii külalistajatele kui ettevõtjatele ning et ainult nii saab seda kaunist Muhu saart teha veel mõnusamaks nii elamiseks kui ka külastuseks.

Kahjuks on meie farmi külastus suuresti sõltuvuses ilmastikust, mistõttu parim aeg külastuseks on maist septembrini. **18. mail** on Erikute nimepäev. Ja kui on sel saarel veel inimesi, kes pole jõudnud meie linde-loomi vaatama tulla, siis sel päeval on nende jaoks **väravad valla**.

Helena Erik

Katariina koguduse uudised

Muhu Katariina koguduses valiti veebruaris uus nõukogu ja juhatus. Koguduse nõukokku kuuluvad järgmise nelja aasta vältel Helena Erik, Alli Kalm, Heli Maisalu, Inna Sooäär, Irena Tarvis, Kadri Tüür, Kristiina Veltmander. Koguduse juhatuse liikmed on Senta Room, Irena Tarvis ja Kadri Tüür (esimees). Koguduse liikmeannetusi on võimalik teha ülekandega arvele 1120123840 (Swedbank) või viia sularahas Muhu vallamajja Heiske Tuule kätte.

Uue nõukogu sooviks on edendada koguduse sisulist tööd. Sügisest on kavas taas alustada pühapäevakooli tundidega lastele; kindlasti jätkuvad leerikursused, diakooniatöö, kontserdid kirikus. Üks suuremaid töid, kus kõigi koguduseliikmete ja teiste kultuuriloo huviliste vabatahtlike abi on teretunud, on kiriku avatuna hoidmine suvel. Kellel võimalust, palume endast õpetaja Urmo Saksale märku anda!

Esimese suurema ühistööna on aga plaanis **talgupäev** laupäeval, **9. mail algusega kl 11** pastoraadi maja ja kuuri-aseme koristustöödeks. Sinna on oodatud kõik muhulased usutunnistusele ja alalisele elukohale vaatamata. Lisaks töökatele kätele ei tohiks koju jätta ka ärgast meelt ja huvitavaid mõtteid selle kohta, kuidas pastoraadi maja taas muhulaste ühistegevuse teenistusse rakendada. Sellekohaseid mõtteid võib muul ajalgi jagada ka õpetaja ning kõigi koguduse nõukogu liikmetega.

Kadri Tüür

Uiem ja vanem Muhu muodi

Eesti Käsitöö majas Tallinnas Pikal tänaval lõppes 7.-20. aprillini kestnud Muhu käsitööselti Oad ja Eed näitus-müük „Uiem ja vanem Muhu muodi“. Väljapanek rahvapärimetest, vaipadest, tikanditest oli üleval paar nädalat ja väga rahule jäid nii korraldajad, käsitöölised kui ka vaatajad-ostjad. Kiideti rikkalikku näitust, mida polevat ammu üleval olnud. Pikad päevad tööd täis nii huviliste küsimustele vastates, oma töid tutvustades kui kaubeldes võtsid kanda käsitööselti noorikud

kordamööda. Tallinna müügikogemus oli muhulastele uudne, pealinnas liigub pidevalt palju rahvast ning klientuur erineb siinsetest. Müügiks läksid erinevat tüüpi kaubad, mingit ekstra erilist ja teistest rohkem kaubaks minevat müügiartiklit välja tuua ei saa.

Käsitööselti tänab Kultuurkapitali ja Muhu valda toetuse eest, ilma milleta see sõit poleks teoks saanud! Järgmiseks aastaks kutsuti muhulasi tagasi ja tehakse uusi plaane. *Vt ka www.oadeed.ee*

21. mai - Issanda taevaminemise püha

Sa läksid auga üles taeva, Kristus meie Jumal, kui Püha Vaimu töötamisega oma jüngerid olid rõõmustanud ja Su õnnistussõna oli neid kinnitanud, et Sina oled Jumala Poeg ja maailma Päästja.

Neljakümnendal päeval pärast ülestõusmist viis Jeesus oma jüngerid Jeruusalemma ja ütles neile: "Mina läkitan teie peale oma Isa töötuse! Teie aga jääge Jeruusalemma seni, kuni teid ehitakse väega kõrgelt (Lk. 24, 49). Jääge ootama Isa töötust, mis te olete minult kuulnud. Johannes on küll ristinud veega, aga teid ristitakse Püha Vaimuga üsna varsti pärast neid päevi" (Ap.t. 1, 4-5).

Siis viis Jeesus nad Õlimäele, tõstis käed ja õnnistas neid. Ja sündis, et Ta tõsteti üles nende nähes taeva ja pilv varjas Teda nende silme eest. Kui nad taevasse vaatasid, kuidas Ta ära läks, siis seisid nende juures kaks valgeis rõivais meest, kes ütlesid: "Galilea mehed, mis te seisate siin ja vaatate üles taevasse? See Jeesus, kes teilt võeti üles taevasse, tuleb samal kombel, nagu te nägite teda taevasse minevat" (Ap.t. 1,9-11).

Oma taevasseninemisega ja Jumal-Isa paremale kaele istumise läbi ühendas Kristus maailma taevaga, algusetu ja ajas loodu ühinesid.

Issanda taevaminemise püha on peale tema kosmilise tähenduse ka tähtis igapäevaste meist isiklikult, sest need pühad näitavad, et elu ei lõpe surmaga.

Isa Andreas

Studio MSNi tegemistest

Noortekeskuse multimeedia-studio pidas üheskoos Muhu Noorte Motoklubiga 1. sünnipäeva. Toimus **sünnipäevarelli**. Studiosalvestustest saate aimu, kui külastate noortekeskuse kodulehte ja otsite üles muusikanupu. Muusikasalvestused käivad studios regularselt. 17. märtsil filmis Studio MSN noortebändi „Spermik“ muusikavideot Piiri Kikus. Studio MSN ja näitering valmistavad üheskoos etenduse „Love & Rate“ ekraniseeringut. Esimesed kaadrid on juba „purgis“. Studios lindistame aprillikuus ka anekdoote.

Kolhoosiajast Muhus

1949. aasta kevadel peale küüditamist algas Muhus, nagu igal pool mujalgi Eestis, kolhooside moodustamine. Nõukogude võimud olid maksude tõstmisega juba varem talupidamise äärmiselt raskeks teinud. Küüditamine oli aga selge märguanne, et oma julgeoleku tagamiseks tuleb midagi ette võtta.

Esimeste kolhooside asutamiskosolekud toimusid 6. aprillil Viirakülas ja Tamsel. Kolhoosidesse ühinesid 1949. aastal umbes poolte Muhu külade majapidamised ja tekkiisid järgmised kolhoosid.

1949

JÕUD

Leeskopa, Ridasi, Piiri, Vanamõisa külad. Esimees Elmar Osa.

UUS MUHU

Viiraküla. Esimees Aleksander Väärtnõu.

LINNUSE küla.

Esimees Kaarel Ling.

KAJAK

Suuremõisa, Lahe, Aljava, Nurme külad. Esimees Arkadi Tarvis

KALJURAND

Igaküla. Esimees Ivan Liik.

KOTKAS

Rootsivere. Esimees Heimar Suurtee.

TORMIPOEG

Koguva. Esimees Ernst Tüür.

MUHU KALUR

Tamse, Ranna, Külasema. Esimees Valentin Teder.

UUS SOONDA

Soonda. Esimees Salomonias Targem.

PÕHJARANNIK

Kallaste, Nõmmküla, Pallasmaa, Mõisaküla, Rebaski külad. Esimees Ivan Laaneväli.

SUUR VÄIN

Lehtmetsa, Vahtraste, Raugi, Lõetsa, Lalli, Kesse kalurid. Esimees Julia Kipper.

LÕUNARAND

Pädaste, Rassa, Simisti külad. Esimees Ivan Avilo.

HELLAMAA

Päruse. Esimees Joosep Arumäe.

ÜHISTÖÖ

Mõega, Võlla as, Esimees Paul Kumpas.

1950 aastal loodi veel

KUIVASTU

Võlla Tusti, Või külad. Esimees Ivan Saluste.

MUHU SÜDA

Levalõpme, Liiva, Kansi, Lepiku külad. Esimees Mihhail Käesel

8. MÄRTS

Rinsi, Paenase, Päelda külad. Esimees Ivan Vaga.

KALEV

Mäla küla. Esimees Vassili Sugul.

ÕITSEV NURM

Põitse, Kapi, Tupenurme külad. Esimees Matvei Kolk.

Juba 1951. aastast hakkasid

kolhoosid ühinema ja 60. aastate alguses oli Muhus kolm kolhoosi: Ühismaa, Ühendus ja Muhu Kalur. Viimasest sai 1973. aastal Saare Kaluri osakond. 1976. aastaks oli Muhus üks kolhoos, mis pindalalt oli rajoonis kolmandal kohal ja mille esimees oli pikka aega Arved Liitmäe (1978-1990). Legendaarseteks kolhoosiesimeesteks, keda kõik kesk- ja vanemaalised muhulased mäletavad, olid Ühismaa esimees Eugenius Kokk (1955-1975) ja Ühenduse esimees Arnold Kolk (1962-1975). Kolhoosil Õitsev Nurm oli kogu kolhoosi eksisteerimise 9 aasta jooksul üks esimees - Matvei Kolk. Pikka aega oli kolhoosi Lõunarand esimees Valentin Valk (1952-1962) ja Põhjaranniku esimees Paul Pallas (1952-1960). Muhus on kindlasti ka naissoost kolhoosiesimehi olnud rohkem kui teistes valdades. Kõige kauem neist oli ametis Suure Väina esinaine Julia Kipper (1949-1956). Kui aastatega muutusid kolhoosid territooriumilt ja jõukuselt järjest suuremaks, siis kolhoosi tööaliste liikmete arv vähenes pidevalt. 1950. aastate alguses oli väikeses Muhu Kaluri kolhoosis üle 176 kolhoosi liikmest 108 tööalised.

1989. aastal oli Muhu kolhoosil 792 liiget, kellest 448 olid pensionärid ja tööalasi oli seega 244.

Eda Maripuu

Varaaida tehnika

Muhu Noortekeskus osales juba teist aastat Varaaida projektikonkursil ja sai sel aastal toetust muusikavahendite soetamiseks ca 45 000 krooni.

Mis on varaait? Varaait on koht, mis omab avatud noortekeskuse teenuste mitmekesistamiseks vajalikke vahendeid: sportimis- ja matkatarbed, muusika- ja kunstitarbed ning vaba aja veetmise vahendid. Varaait laenutab vahendeid teistele noorsootöö tegijatele ja noortele 26. juuli 2006 - 30. august 2010 tasuta ning kasutamiseks ainult mitteäriarvestuse eesmärkidel. Varaaida vara on kasutatud erinevatel üritustel. Noortekeskuse Varaaida tehnikat kasutati 31. jaanuaril Orissaare Musapäeval. 28. märtsil toimus noortebändide üritus Orissaare kultuurimajas. Ka seal kasutati Muhu noortekeskuse Varaaida tehnikat. 20.-24. aprillil toimival noortekeskuse **trumminädalal** kasutatakse samuti Varaaida tehnikat.

Koostöö teiste noortekeskustega

Kuressaare Noorte Huvikeskusega pidasime ühiselt 25. veebruaril vastlapäeva.

14. märts - Projekt STMNK ehk Sauga Türi Muhu Noorte Kohutamine. Paljud Sauga ja Türi noored on läbinud DJ-koolituse. Ka Muhusse saabunud noorte hulgas oli mitu DJ-d.

19.-20. märtsil külastasid meid Kaarma ANK noored. Üheskoos võisteldi spordihallis ja mängiti noortekeskuses. Muhu noored olid tublimad sportlased, mistõttu saime enda kätte hoiule ka Saare

maakonna noortekeskuste rändkarika.

1. aprillil väisasid meie noortekeskust Orissaare vallavalitsuse töötajad Gerda Seppel (lastekaitse noorempeetsialist) ja Ivar Anspers (ehitus- ja keskkonnanõunik), kes tundsid huvi meie keskuse tegevuse ja elu-olu vastu. Orissaarde plaaneritakse 2010. aastaks noortekeskust ning sellepärast ka huvi naabervalla tegemiste vastu.

11. aprillil külastasid meie noortekeskust Tornimäe noortekeskuse noored. Üheskoos peeti maha piljarditurniir. Meie endi piljarditurniiridel, mis toimuvad u kord kuus, on jätkuvalt tublimateks mängijateks vennad Lemberid.

Noortekeskuse noored osalesid 18. aprillil Märjamaal toimunud festivalil. Kuulata sai erinevaid bände, osaleda teadus- ja DJ-töötoas, öko-laadal ja ökomoie-etendusel.

Trummiringis.

Reet Keerd

Arnek Grubnik